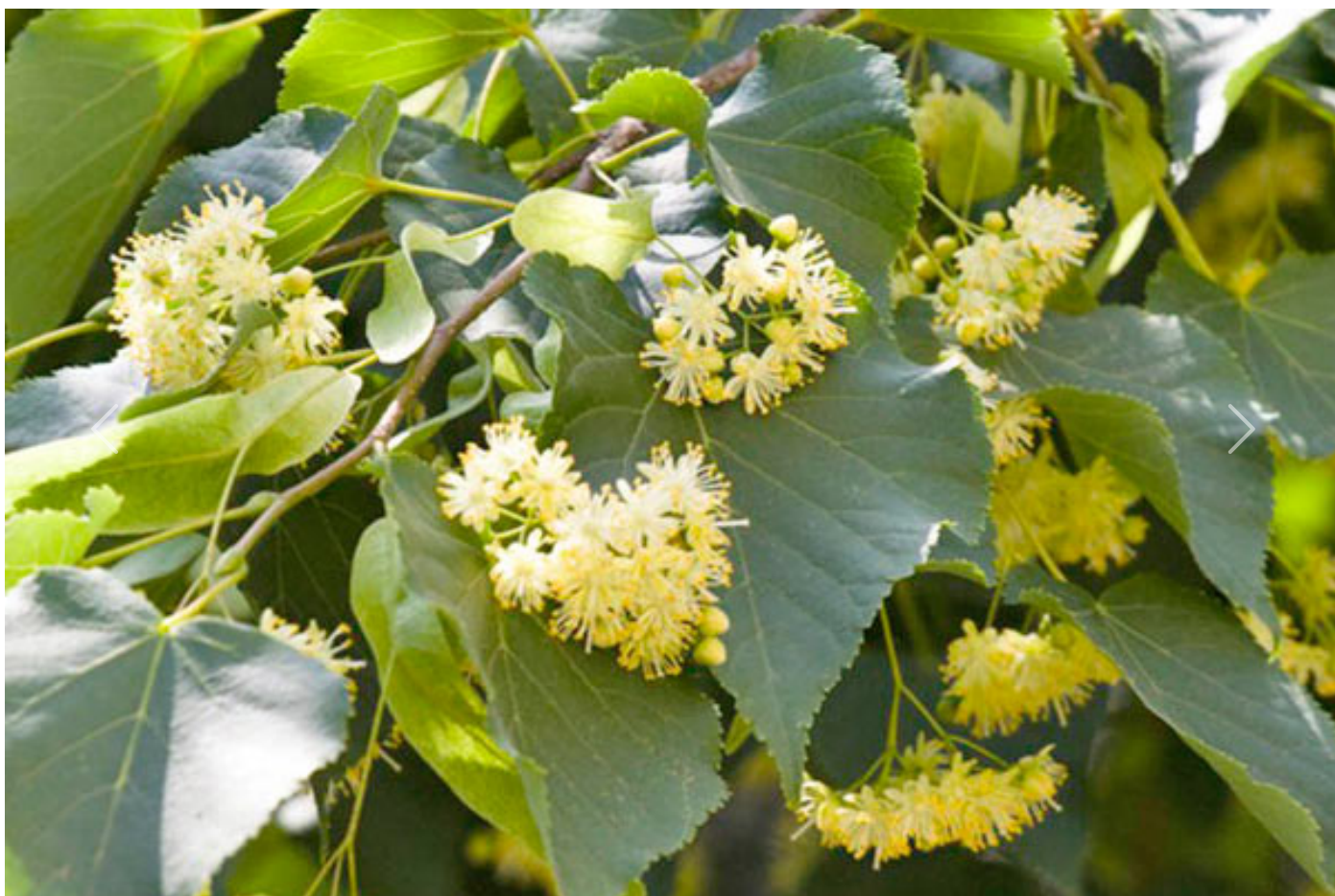

Bulgaristan, AB'de önde gelen ot ve baharat üreticilerinden biridir.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 29.11.2019 Брой: 11/2019

Avrupa istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre, Bulgaristan dokuzuncu yıl üst üste Avrupa Birliği'nde ot ve baharat üretiminde birinci sırada yer alıyor. 2018 yılında ülkede 71 binden fazla ton aromatik bitki yetiştirildi.

2018 sıralamasında ikinci sırada sadece 39 bin ton ile Polonya, üçüncü sırada ise 32 bin ton ile İspanya bulunuyor.

Bulgaristan'da bitki türleri açısından muazzam bir çeşitlilik var – 4.100'den fazla yüksek bitki, bunlardan 750'si kanıtlanmış faydalı özelliklere sahip tıbbi bitkiler ve yaklaşık 250'si ilaç endüstrisi, kozmetik, gıda endüstrisi ve geleneksel tıpta yoğun olarak kullanılıyor.

Çeşitli iklim ve toprak koşulları sayesinde, Bulgar otları yüksek kimyasal bileşik içeriğiyle ünlüdür: alkaloidler, glikozitler, saponinler, polisakkaritler, tanenler, flavonoidler, lignanlar, kumarinler, uçucu yağlar, vitaminler, mikro elementler vb.

Bulgaristan, Hindistan ve Çin gibi ülkelerden toprak bakımından önemli ölçüde daha küçük olmasına rağmen, ülkemiz yıllık ihraç edilen ot miktarlarında onları geride bırakıyor. Her yıl onlarca milyon euro değerinde 18.000 ila 20.000 ton arasında kurutulmuş veya dondurulmuş ot ihraç ediyoruz. Bu, Bulgaristan'da toplanan otların %90'ına eşittir. Bu doğal eczanenin başlıca alıcıları Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, ABD ve Japonya'dır.

Yurt dışında en çok aranan otlardan bazıları ıhlamur, kuşburnu ve ısırgandır. Bunların başında, yılda yaklaşık 1.200 ton ihracatı yapılan ıhlamur çiçeği gelir. Kuşburnu meyvesi ihracatı yılda yaklaşık 1.100 ton, ısırgan ihracatı ise yaklaşık 1.000 tondur. Otların büyük bir kısmı doğada yetişir: ıhlamur, kuşburnu, ısırgan, alıç, çakal eriği, mürver, ardıç, karahindiba,

papatya, böğürtlen, yaban mersini vb. Diğerleri ise geniş alanlarda başarıyla yetiştirilir: kişniş, lavanta, yağ gülü, melisa, nane, kediotu, devediken, rezene vb.

2001-2005 döneminde ihracat için en çok tercih edilen otlar ıhlamur çiçeği, çekirdekli kuşburnu meyvesi, nane yaprağı, ısırgan yaprağı ve kişniş meyvesiydi.

Bulgaristan, hammadde üretimi ve ihracatında önde gelen ülkeler arasında yer alıyor, ancak işlenmiş ürünler ihraç etmiyor; bunların piyasa değeri çok daha yüksek. Ülkenin hammaddeleri ilaçlara, gıda takviyelerine ve kozmetiklere işlemek için bilimsel bir ortamı ve koşulları olmasına rağmen, ulusal ekonomi sadece otların birincil işlenmesine odaklanıyor. Tıbbi bitkiler yetiştirerek ve hammaddeleri işlemek ve yerel olarak katma değer eklemek için girişimler geliştirerek bu doğal altından elde ettiğimiz geliri önemli ölçüde artırabiliriz.

Bu doğal kaynak tükenmez değildir; bu nedenle kullanımı birkaç yasa kapsamında düzenlemeye tabidir. Bunlar, 739 tıbbi bitki listesiyle birlikte gelen Tıbbi Bitkiler Yasası, Biyolojik Çeşitlilik Yasası, Korunan Alanlar Yasası ve Ormanlar Yasası'dır.

Bulgaristan, aynı zamanda tıbbi bitkilerin korunması ve sürdürülebilir kullanımıyla ilgili faaliyetlerin yönetimini, bunlardan elde edilen otların toplanması ve satın alınması da dahil olmak üzere düzenleyen özel bir Tıbbi Bitkiler Yasası'na (TBY) sahip olan Avrupa Birliği'ndeki tek ülkedir.

Son yıllarda Mursal çayı, "Pirin çayı" olarak da bilinir, sadece ülkemizde değil yurt dışında da büyük popülerlik kazandı. Kimyasal bileşimi flavonoidler, polifenolik asitler, iridoidler, uçucu yağ ve geniş bir mikro ve makro

element spektrumu içerir. Dağ çayının doğal yaşam alanları geleneksel olarak Rodop, Pirin ve Slavyanka Dağları'nda bulunur ve yüzyıllardır antioksidan, antimikrobiyal, anti-ülser ve anti-inflamatuvar etken olarak kullanılmaktadır. Ancak stokları azalmakta ve son birkaç sezondur toplanması yasaklanmıştır. Yasak, elbette, belediye yönetimi tarafından sıkı bir şekilde kontrol edilen Mursal çayının ekili alanlarından elde edilen otların satışı için geçerli değildir.